

УДК 821.161.2.09“18/19”І. Франко(=161.2)-054.72

ФРАНКІАНА У ВІДДІЛІ ЗАРУБІЖНОЇ УКРАЇНІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Валентина БЕРЕЗКІНА

*Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,
вул. Володимирська, 62, м. Київ, 01033, Україна, тел. (044) 234-93-06,
ел. пошта: iva54@mail.ru*

Стаття присвячена дослідженням літературно-наукової спадщини видатного українського письменника, поета і філософа Івана Франка, які виконали науковці з української еміграції. Проаналізовано основні етапи й тематику формування джерельної бази зарубіжної франкіани, подано бібліографію матеріалів із фондів відділу зарубіжної україніки Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Ключові слова: зарубіжна україніка, зарубіжна франкіана, Іван Франко, бібліографія, відділ зарубіжної україніки Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Відділ зарубіжної україніки Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі – НБУВ) зосереджується на дослідженні теоретичних, методичних та організаційних проблем національного бібліографічного репертуару видань української діаспори, на розробці основних напрямів формування бази даних української книги, на створенні розділу зарубіжної україніки в каталозі “Україномовна книга у фондах НБУ ім. В. І. Вернадського”.

Фонд відділу налічує понад 30 тис. одиниць зберігання. Документи та матеріали, персональні наукові доробки вчених, науковців, громадських діячів, митців і літераторів української діаспори, наукові серії і журнали, україномовні часописи, колекція УНД доступні читачам для ознайомлення, вивчення і ґрунтовного джерелознавчого та історіографічного аналізу.

За часи незалежності фонди відділу поповнилися унікальними науковими працями визначних учених, істориків, мовознавців, літературознавців і бібліографів української діаспори В. Дорошенка, С. Єфремова, Є. Пеленського, П. Зленка, С. Масло-ва, В. Ігнатієнка, О. Сидоренка, О. Фединського, Р. Мороза, В. Стельмашенка, В. Жили, Я. Рудницького, О. Соколишина, О. Войценко, М. Тарнавської, Яра Славутича та інших, які зробили неоціненний внесок у розвиток слов’янознавства, славістики та української бібліографії.

Велика чисельність українського населення США і Канади відіграла свою роль у розбудові славістичних студій в американських та канадських університетах. Культура українського слова, українська історія, образ українського народу як оберігача мови і звичаїв батьків, широко розвивалася науковцями Наукового товариства ім. Шевченка у Львові (з 1873 р.), Всеукраїнською Академією Наук у Києві, в Берлінському та Варшавському науково-дослідних інститутах, у празькому Українському Вільному

Університеті та Українському історично-філологічному товаристві. У 1948 р. Президія Української Вільної Академії Наук на еміграції організувала окремий Інститут слов'янознавства УВАН, в якому було започатковано українську серію неперіодичних випусків "Slavistica".

Зацікавлення слов'янознавством і славістикою спричинило відкриття численних книгозбірень зі слов'янською тематикою в північноамериканських та європейських університетських бібліотеках. Досить поважне місце у фондах слов'янських книгозбірень займають книжки з українознавства українською та іншими слов'янськими або західноєвропейськими мовами, що ми коротко називаємо зарубіжною українкою.

Вчені і бібліографи української діаспори докладали великих зусиль для збереження духовного надбання своїх співвітчизників. Життя і творчість видатних українських поетів, письменників, науковців, істориків, митців, окрім всього, були предметом їхніх досліджень. Прикладом такого дослідження є колекція матеріалів зарубіжної франкіани, представлена у відділі зарубіжної українки Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

Досліджуючи творчість І. Франка, вони збирали, опрацьовували, описували і каталогізували не тільки книжки, журнали, газети, а й летючки, афіші, програмки, все те, що могло служити джерельним матеріалом для істориків, літературознавців і бібліографів в упорядкуванні матеріалів франкіани. Проте повної бібліографії франкіани науковці УВАН, НТШ, приватні дослідники і літературознавці діаспори не зібрали. Умовно робота над створенням бібліографічних посібників розподіляється на три етапи.

Перший з них стосується періоду до 1916 р., часу життя письменника: вивчаються рецензії на публікації художніх творів, відгуки про громадсько-політичну та наукову діяльність, виклади його біографії, дослідження про творчість.

Другий етап охоплює 1916–1956 рр. Праці М. Возняка, М. Зерова, А. Музички, К. Студинського та інших дослідників сприяли активному розвитку франкознавства. Протягом цього періоду було здійснено видання творів І. Франка у 30-ти томах (Київ; Харків, видавництва "Рух" і "Книгоспілка", 1926–1930) та у 20-ти томах (Київ, 1950–1956), які стали базовими для тогочасних дослідників спадщини письменника. Однак, багато статей із періодичних видань Західної України, Буковини й Закарпаття, в яких висвітлюється оцінка спадщини письменника з позицій різних ідейних угруповань, Греко-католицької церкви, націоналістичних та радикальних кіл, не ввійшли до цього масиву франкознавства.

Багато з того, що було видано за часів І. Франка, у 1920-ті рр. на Україні, а також у середовищі української діаспори, було заборонене і за радянських часів ніколи не репрезентувалося. Імена авторів, тексти і назви праць довгий час залишалися недоступними для науковців в Україні.

Наприклад, у 1946 р. у Мюнхені у шостому числі місячника літератури, мистецтва і науки "Рідне Слово" за редакцією Теодора Курпіти під назвою "Іванові Франкові в тридцятиліття його смерті (28.V.1916–28.V.1946): поклін із чужини Великому синові й Мойсееві багатострадальної української землі" опубліковано статті Степана Барана, Лева Ганкевича, Остапа Грицяя, Олеся Бабія, особисто знайомих з І. Франком; деякі поезії Максима Рильського, Богдана-Ігоря Антонича, Олега Стюарта, Олеся Бабія, Теодора Курпіти, присвячені поетові; статті про його життя і творчість Юрія Косача, Олександра Кульчицького, Василя Лева, Юрія Шереха, Ярослава Рудницького; про взаємини поета з різними діячами культури.

Особливе місце в наукових інтересах Юрія Бойка, відомого літературознавця, професора Українського Вільного Університету в Мюнхені, посідало слов'янське літературознавство. У збірнику вибраних творів опубліковано статті досліджень творчості І. Франка, зокрема: “Основи творчого методу Івана Франка” (1933–1939 pp.); “До проблеми Франкового романтизму” (1946 р.); “До століття Франкових уродин”; “Франко – дослідник Шевченкової творчості”¹, які стали доступними для читачів лише після здобуття незалежності України.

Третій етап розвитку франкознавства почався 1956 р. до сторіччя від дня народження Великого Каменяра. У Нью-Йорку видавництво “Книгоспілка” видало 20 томів творів І. Франка з поясненнями на основі киево-харківського видання “Рух” і “Книгоспілка”. В Україні цей період відзначено 50-томним виданням творів І. Франка, куди ввійшли елементи біографічної концепції перекладів сонетів У. Шекспіра, його власна інтерпретація Шекспірових сонетів разом із маловідомими статтями й епістолярними документами.

Важливими датами післявоєнного періоду для українців діаспори стали роки 85-ї, 100-ї, 110-ї, 115-ї, 120-ї, 125-ї, 130-ї річниць від дня народження І. Франка. За ухвалою Всесвітньої Ради Миру 1956 р. столітній ювілей Івана Франка святкувала вся світова спільнота.

Українська еміграція, відзначаючи ці роковини, провела франківські наукові сесії УВАН і НТШ, франківські читання, театральні вистави, інсценізації творів поета, концерти. У пресі і журналах опубліковано багато статей, здійснено нові видання творів І. Франка. Наукові статті дослідження життя і творчості І. Франка, книжкові і періодичні видання, зібрані українські друки майже від початків українського опублікованого слова на Заході стали основою до зібрання бібліографії франкіани за темами:

- І. Франко в публіцистиці й літературній критиці (з передруками найцікавіших статей із української періодики);
- твори І. Франка, передруковані в зарубіжних журналах, альманахах, календарях і т. п.;
- твори про І. Франка, друковані в зарубіжних виданнях: спогади, оповідання, вірші, присвячені поетові тощо;
- статті і повідомлення із преси про заходи зі вшанування творчості і пам'яті поета: свята, академії, ювілеї і т. п.;
- англомовні переклади Франкових творів, що були вміщені в українсько-англійських періодичних виданнях;
- рецензії на твори І. Франка і публікації франкіани.

Матеріали цих заходів частково зібрано й упорядковано у збірнику “І. Франко й Франкіяна на Заході” за редакцією Ярослава Рудницького. Збірник видано засобами Фондації ім. Шевченка в Канаді 1957 р. Матеріали викладено у двох частинах. У першій частині передруковано маловідомі праці. До невідомих фактів творчого спадку письменника належать його праці в галузі ономастики (назвознавства). І. Франко залишив нам три цікаві студії з цієї галузі:

- “Причинки до української ономастики”, надрукована в Науковому збірнику НТШ, присвяченому М. Грушевському і виданому 1906 р. У цій праці він проаналізував цікавий і майже вимерлий тип українських прізвищ – “-ат”, “-ят” (“Петричат”, “Хроновят”). На Заході один примірник зберігається в Публічній бібліотеці у Клівленді;

¹ Бойко Ю. *Вибране*. – Мюнхен: Накладом автора; Druk: “Logos” G.m.b.H., 1971. – Т. 1. – 312 с., іл.

– “Уваги про походження назви бойки”, надрукована в журналі “Жите і слово”, т. 3, Львів, 1895. Стаття зберігається у бібліотеці Манітобського університету міста Вінніпег;

– “Слиди Русинів у Семигороді” (Науковий додаток до “Учителя”, Львів, 1911–1912). У ній І. Франко довів на підставі топонімічних явищ існування давніх слов’янських слідів у топономастиці Семигороду, а її фонетичні й морфологічні ознаки свідчать про давні українські поселення у цьому регіоні. Примірник праці зберігається в одній із приватних книгозбірень Вінніпегу;

– “3 поля фольклору” (вперше надрукований у “Науковому додатку” до “Учителя”, т. 1, ч. 3, Львів, 1912);

– “Рукописи Івана Франка в Канаді” – маловідома публікація дочки поета Анни Франко-Ключко завершує першу частину збірника. В основному це листівки кореспонденції І. Франка з дочкою Анною під час його лікування в хорватському Ліпіку, поезії з автографом знаного вірша “Блаженний муж”. І. Франко високо цінував поезії Т. Шевченка і працював над науковим виданням “Кобзаря”. Анна зберегла одну сторінку з його рукопису, в якому переписано частину “Великого Ляху” і подано примітки. На сторінці 15 видання “Рукописів...” друкується факсиміле цієї сторінки, переддруковуючи Шевченків текст так, як його зрєдагував І. Франко для свого видання “Кобзаря”.

У другій частині вибірково подано окремі публікації франкіяни на Заході:

– А. Бідось. Франкіяна в бібліотеці Британського Музею в Лондоні (Писання Івана Франка. Наукові праці Івана Франка. Переклади зроблені письменником. Переклади творів та праць І. Франка на чужій мови. Матеріали про Франка (збірники, літ. критика і друге). Перебірки франкової тематики творів);

– О. Старчук. Іван Франко як шекспірознавець;

– М. Антонович-Рудницька. Франкіяна в американських і канадійських бібліотеках;

– Ольга Войценко. Матеріали до Франкіяни в Канаді: Вступ. Хронологічна канва життя. Канадійська франкіяна 1910–1916. Відгуки на смерть поета. Канадійська франкіяна 20–50-х рр. XX ст.;

– Alfred Berstein. Ivan Franko exhibition in the New York Public Library;

– Вол. Жила. Франківська вистава в Вінніпегу: (Виставка рукописів, матеріялів нью-йоркської бібліотеки, нові твори Франко-Ключко з Торонто);

– Я. Рудницький. Франкіяна в Парижі (Національна бібліотека; Бібліотека Національної школи модерних мов; Бібліотека Інституту Слов’янознавства; Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі; Польська бібліотека в Парижі; Слов’янська бібліотека; Бібліотека сучасної міжнародної документації; Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка в Сарселі під Парижем);

– J. B. Rudnyckij. Frankiana in Schweden (Франкіяна в Швеції);

– D. Kiparsky. Frankiana Suomessa (Франкіяна у Фінляндії);

– P. Flandrup. Frankiana i København (Франкіяна в Копенгагені).

Згадані вище праці були опубліковані окремими виданнями Інституту Слов’янознавства в серіях “Slavistica”, “Ukrainica occidentalia” та ін.

Емігранти з України привозили з собою книжки і періодичні видання, організовували свої книгозбірні, читальні, школи, в яких українська мова була предметом навчання і викладання. В деяких бібліотеках зберігаються рідкісні українські першодруки, середньовічні рукописи, рукописи видатних українських письменників, учених та інші цінні документи. Українська преса сприяла підтримці взаємозв’язків між Україною та діаспорою.

У збірнику Ольги Войценко “Матеріали до Франкіани в Канаді”, зокрема, йдеться про перший український часопис у Канаді “Український Голос”, який почав виходити 1910 р. в Канаді. На його сторінках є багато матеріалів, що свідчать про зацікавлення тодішньої української еліти матеріалами життя і творчості І. Франка. Передруковувалися його твори, вміщувалися статті про нього, друкувалися матеріали про його життя.

Автор збірника відмітила цінність річників “Українського Голосу” в підготовці бібліографічної франкіани. “Вони, як виявилось, тим цінніші, що обидва теперішні показники франкіани, а саме: “Спис творів Івана Франка з додатком статей про нього і рецензій на його писання” Вол. Дорошенка (Львів, Матеріяли до української бібліографії НТШ Т. 4) та й найновіший: “Іван Франко. 1856–1916. Бібліографічний покажчик” І. З. Бойка (виданий Академією Наук УРСР у Києві 1954 р.) включають тільки частково (Дорошенко) або зовсім не включають (Бойко) українсько-американської й українсько-канадської франкіани зі зрозумілих причин: Бібліографія Дорошенка вичерпує франкіану тільки до 1914 року, отже не можна в ній знайти пізніших даних, а показник Бойка обмежується до воєнних і післявоєнних видань (1917–1953) тільки на території підсоветської України.

Ані словечком не згадує “заморської” франкіани й Ярослав Гординський у своїй праці: “Сучасне франкознавство (1916–1932)”, Записки НТШ, Т. 153, Вип. 2, Львів 1933 р.”².

На відміну від деяких зі згаданих бібліографій, матеріали франкіани української еміграції відрізняються правдивим і сумлінним викладом інформації, позбавленою всілякої фальсифікації та політичної заангажованості.

У збірнику опубліковані “Хронологічна канва життя й праці І. Франка (1910–1916)”, “Канадійська Франкіана за останні роки життя Поета (1910–1916)”, “Відгуки на смерть Поета (1916–1917)”, “Канадійська Франкіана 20–50-их років ХХ століття”. Матеріали доповнені іменним і географічним покажчиками (“Показники: 1. Особовий. 2. Місцевий”).

Твори Івана Франка виходили в перекладах на іноземні мови: англійську, болгарську, німецьку, польську, румунську, словацьку, угорську, хорватську, чеську та ін. Перу І. Франка належить кілька тисяч оригінальних і перекладних творів. У “Списі творів Івана Франка” (1918–1930), виданому Науковим товариством ім. Шевченка у Львові, значиться 3627 назв. Якщо додати до цього твори письменника, які були опубліковані після 1930 р., то ця кількість зросте до 5 тисяч. Слід зауважити, що багато з того, що було видано за часів життя І. Франка, а також публікації української діаспори були заборонені в Радянській Україні. Книжки класика з передмовами С. Єфремова, Д. Дорошенка, В. Сімовича та інших літературознавців західного світу перебували під забороною. Зберігати подібні видання в особистих зібраннях було небезпечно. Тим не менше, понад чотири тисячі рецензій, статей, брошур та монографій, в яких спадщину революційного демократа досліджували вчені різних країн, красномовно свідчать про те, що творчість І. Франка всевітньо відома.

У Європі, США, Канаді та інших країнах, де проживають українці, інвентаризуються матеріали франкіани в українських і зарубіжних бібліотеках, у товариствах, читальнях, організаціях, рідних школах і т. п. “імені Івана Франка”, необхідні для доповнення існуючих бібліографій. Бібліотека читальні “Просвіти” у Вінніпегу має унікальну колекцію франкіани, в якій представлено прижиттєві видання творів І. Франка.

---

² Войценко О. *Матеріяли до Франкіани в Канаді (1910–1956)* / Українська Вільна Академія Наук. – Вінніпег: Видано засобами Фондації ім. Шевченка, 1957. – С. 6.

Збірник, присвячений пам'яті Івана Франка “Великому Каменяреві українського народу”, видала Українсько-американська секція міжнародного робітничого ордену Нью-Йорка в 1941 р. з нагоди 85-ліття від дня народження. У книзі, впорядкованій М. Тарнавським, подано ілюстрацію з портретом роботи художника В. Касіяна, яку він виготовив як проект марки до творів Івана Франка у виданні Державного літературного видавництва України. До збірника входить виклад біографії, невелика бібліографія творів та присвяти І. Франкові.

Бібліографічний покажчик М. Антонович-Рудницької “Франкіяна в американських і канадійських бібліотеках” складено на основі двох зведених каталогів Бібліотеки Конгресу США “National Union Catalogue” (твори І. Франка і про І. Франка), матеріалів, зібраних у бібліотеках Вінніпегу, Монреалю, Форт-Вільяма (тепер – частина м. Тандер-Бей), університетських бібліотек в Едмонтоні, Саскатуні і Торонто.

Матеріали покажчика впорядковано за розділами:

- Бібліографія і праці про І. Франка;
- Белетристика І. Франка. 1. Збірники і вибрані твори. 2. Поезії. 3. Проза. 4. Драматичні твори. 5. Франкові видання інших письменників і народної творчості. 6. Листи;
- Наукові і публіцистичні твори;
- Переклади І. Франка. 1. Англійські. 2. Німецькі. 3. Російські. 4. Чеські.

В описах деяких книжок відсутні місце і рік видання. При підготовці до друку покажчика виявилися нові видання із франкіани, які включено в додаток.

Серед чималої кількості дослідників творчості І. Франка із середовища діаспори вирізняється постать Володимира Дорошенка. Предметом його зацікавлення протягом усього життя була книжка. Він склав бібліографії про Т. Шевченка, Б. Грінченка, О. Кобилянську, П. Куліша, М. Грушевського.

Про І. Франка В. Дорошенко написав окрему книжечку “Великий Каменяр” з нагоди 100-ліття народження й 40-ліття смерті, яка вийшла у Вінніпегу накладом Комітету українців Канади 1956 р.³ У своїй праці він довів, що І. Франко зовсім не був близьким до комунізму, а навпаки, залишався релігійною людиною. Релігійність І. Франка В. Дорошенко доводив фактами, свідченнями авторитетних людей, в тому числі і самих священників, а також його творами “Панські жарти”, “Іван Вишенський”, “Мойсей” та ін. Це міг зробити дослідник, який добре знав бібліографію питання і занотовував усе, що публікувалося про письменника в різних виданнях і стосувалося Франкового духовного буття.

Величезний літературний доробок І. Франка як поета, прозаїка, драматурга, публіциста, літературного критика і перекладача відображає цілу епоху і займає одне з найвидатніших місць в українській літературі. Він працював на найрізноманітніших ділянках культури і залишив значні сліди у всіх сферах духовного життя українського народу. Творчість поета величезна і різноманітна, вона помітно вплинула на розвиток славістики, слов'янської культури і літератури у світі, поглибила творчі зв'язки українців із народами світу.

“Він був чи не перший у нас, на всю соборну Україну, професійний письменник, що з пером зв'язав усеньке своє існування, жив пером і з пера, і ним виявляв переважно багатий зміст своєї високої обдарованої натури...” – писав дослідник творчості І. Франка Сергій Єфремов.

³ Дорошенко В. *Великий Каменяр: (життя й заслуги Івана Франка). З нагоди 100-ліття народження й 40-ліття смерті.* – Вінніпег: Накладом Комітету українців Канади, 1956. – 63 с.

Бібліографія франкіани у відділі зарубіжної україніки НБУВ:

1. Антонович-Рудницька М. Франкіяна в американських і канадійських бібліотеках: Окрема відбитка із збірника Заходознавства. – Вінніпег: Видано засобами Фундації ім. Шевченка, 1957. – 32 с. – (УВАН. *Ukrainica Occidentalia*, 4 (2)) [бібліотечні шифри: 3550 укр, 8620 укр].
2. Бойко Ю. Вибране. Т. 1. – Мюнхен: Logos, 1971. – 312 с., фото. – Додатки. (Основи творчого методу Івана Франка. – С. 31–63; До проблеми Франкового романтизму. – С. 75–81; До століття Франкових уродин. – С. 211–225; Франко – дослідник Шевченкової творчості. – С. 226–246) [7841 укр].
3. В п'яті роковини смерті Івана Франка: Богдан Лепкий, Іванові Франкові в п'яті роковини смерті; Д. Дорошенко. Памяти Івана Франка; М. Тр. Тернистим шляхом (Із життя Івана Франка); Іван Божичко. Перше знайомство з творами Івана Франка; Видання Франкових творів. – Берлін: Українське Слово, 1921. – 30 с. – (Б-ка “Українського Слова”. Ч. 5) [6276 укр].
4. Великому Каменяреві українського народу: 1856–1941. Збірник, присвячений пам'яті Івана Франка / упоряд. М. Тарнавський; худ. В. Касіян. – Нью Йорк: Накладом Укр. книгарні, 1941. – 64 с., портр. [8488 укр].
5. Вільна Україна: Присвячений століттю народин Івана Франка, 1956. – New Jersey: Укр. Вільна Громада в Америці, 1956. – № 12. – 64 с. – (Журнал укр. визвольної думки) [10581 укр].
6. Войценко О. Матеріяли до Франкіяни в Канаді (1910–1956). – Вінніпег: Видано засобами Фундації ім. Шевченка, 1957. – 64 с. – (УВАН. *Ukrainica Occidentalia*, 4 (2)) [1513 укр].
7. Гриневич Я. Віруючий Франко: У сторіччя народин Великого Сина України / вступ. сл. В. Косаренко-Косаревица. – Нью Йорк: Накладом 2-го Відділу ООЧСУ, 1956. – 29 с., бібліогр. – (Укр. Народ. Ун-т) [1800 укр].
8. Гундорова Т. Франко – не каменяр. – Мельбурн, 1996. – 8, 151 с. [7097 укр].
9. Дорошенко В. Великий Каменяр: (Життя й заслуги Івана Франка). З нагоди 100-ліття народження й 40-ліття смерті. – Вінніпег: Накладом Комітету українців Канади, 1956. – 63 с. – Бібліогр.: С. 62–63 [3489 укр].
10. Дрогобиччина – земля Івана Франка: Збірник географічних, історичних та етнографічно-побутових і мемуарних матеріялів / ред. кол.: В. Лев, Л. Луців (голов. ред.), В. Верган та ін. – Нью Йорк; Париж; Сідней; Торонто: Центральний Комітет Дрогобича, 1973. – 840 с., іл., фото. – (НТШ. Укр. Архів; Т. 25) [10314 укр].
11. Єфремов С. Іван Франко: Критико-біографічний нарис. Вид. 2-ге, з дод. – Київ: Слово, 1926. – 454 с., портр. – (Письменство й критика) [5778 укр].
12. Єфремов С. Історія українського письменства. Вид. 4, додатки. Т. 2: [Від Т. Шевченка по початок 1920-их років] / вступ. сл. Н. Павлушкової; післясл. О. Горбача. – Мюнхен; Київ; Ляйпціг; Коломия; Winnipeg: Укр. накладня, 1919. – 495 с. (УВУ. Філософіч. ф-т. Укр. літературознавство; Вип. 2) [8396 укр].
13. Завдання слов'янської філології й українська славістика: Степан Смаль-Стоцький. Найближчі завдання славістики; Ярослав Рудницький. Українська славістика та її завдання / за ред. Я. Рудницького. – Авгсбург: Накладом Т-ва Прихильників УВАН, 1948. – 29 с. – (Пр. Ін-ту слов'янознавства УВАН; Ч. 1).

14. Зеновія Франко (1925–1991): Статті. Спогади. Матеріяли / М. А. Вальо (упоряд. і наук. ред.); Л. І. Крушельницька (відп. ред.); НАН України. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. Наукове товариство ім. Шевченка. – Львів, 2003. – 368 с. [215 *нф*].
15. І. Франко й франкяна на Заході: Статті й матеріали з приводу століття народин 1856–1956 / за ред. Я. Рудницького. – Вінніпег: Видано засобами Фундації ім. Шевченка, 1957. – 230 с. – (УВАН. Зб. Заходознавства; Т. 4 (2)) [1594 *укр*, 8643 *укр*, 9049 *укр*].
16. Іван Франко про соціалізм і марксизм. 1897–1906. – Нью Йорк: Пролог, 1966. – 258 с. [49 *укр*].
17. Календар “Свободи” на переступний рік 1956: У 100-ті роковини народження Івана Франка. – Джерсі Сіті, 1956. – 123 с. [8809 *укр*].
18. Книш І. Іван Франко та рівноправність жінки: До 100-річчя з дня народження. – Вінніпег, 1956. – 155 с., фото [2208 *укр*, 5948 *укр*].
19. Костельник Г. Ламання душ: З літературної критики [9196 *укр*].
20. Крук К. Народний каменярь: Життя і праця Івана Франка. – Львів, 1937. – Ч. 2. – 48 с. [1254 *укр*].
21. Лисяк-Рудницький І. Між історією й політикою [299 *укр*, 2547 *укр*].
22. Луців В. Педагогічна праця д-ра Івана Франка. – Торонто, 1956. – 37 с.; іл. – (Об’єднання українських педагогів у Канаді. В: Визначні педагоги; Ч. 1) [11146 *укр*].
23. Луців Л. Іван Франко – борець за національну і соціальну справедливість. – Нью Йорк, 1967. – 653 с. [226 *укр*].
24. Луців Л. Іван Франко: життя і творчість. – Нью Йорк, 1966. – 63 с. [227 *укр*].
25. Мандрика М. І. Шевченко й Франко. – Вінніпег: Накладом УВАН, 1957. – 21 с. – (УВАН: Сер.: Література; Ч. 3) [8642 *укр*].
26. П’ятдесятиліття Івана Франка. 1916–1966: Збірник матеріалів. – Лондон: Франківський Комітет у Великій Британії, 1966. – 35 с., портр. [1506 *укр*].
27. Пам’яті Івана Франка: Опис життя, діяльності й похорону. – Б. м.: СВУ, 1916. – 95 с. [698 *укр*].
28. Рідне слово: Вісник літератури, мистецтва і науки, ч. 6 (травень–червень). – Мюнхен; Карльсфельд: Видає Українське Літературно-Мистецьке Об’єднання (УЛМО), 1946. – 100 с. – (Поклін із чужини Великому синові й Мойсеєві багатострадальної української землі Іванові Франкові в тридцятиліття його смерті 28.V.1916 – 28.V.1946) [Ж 8017].
29. Рудницький Л. Іван Франко і німецька література / Укр. технічно-господарський інститут. – Мюнхен: Logos, 1974. – 226 с. – Бібліогр.: С. 214–222 [4269 *укр*, 7529 *укр*].
30. Рудницький Я. Бібліотека читальні Просвіти у Вінніпегу. – 2-ге вид. – Вінніпег: Наклад. Читальні “Просвіти”, 1956. – 30 с., іл. – (УВАН. Сер.: Літопис УВАН; Ч. 14) [8619 *укр*].
31. Rudnyckij J. V. Franko and the Nobel Prize, 1916: Paper read at the Meeting of the Ivan Franko international society 29.XII.1979. = Іван Франко й Нобелівська нагорода. – San Francisco; Montreal: Published by the society, 1980. – 16 p. (“Slavistica”. N 80. Founded in Augsburg 1948) [8593 *укр*, 8568/80 *укр*, компакт № 10].

32. Сімович В. Іван Франко, його життя й діяльність. – Львів: Накладом товариства “Просвіта”, 1936. – 68 с., 26 образків. – (3 нагоди двадцятиліття смерті поета (1916–1936)) [9175 укр].
33. Сімович В. Іван Франко, його життя та діяльність. – Мюнхен, 1966. – 111 с. [5414 укр].
34. Славутич Я. Іван Франко і Росія / за ред. М. І. Мандрики. – Вінніпег: Накладом УВАН, 1959. – 27 с. – (УВАН. Сер.: Література; Ч. 5) [7472 укр, 8381 укр, 9316 укр].
35. Соколишин О. Іван Франко – шевченкознавець: Бібліогр. розвідка. – Лондон: Укр. Видав. Спілка в Лондоні, 1967. – 20 с. – Відбитка з журналу “Визвольний шлях” [7530 укр, 4632 укр].
36. У сторіччя народин Івана Франка: Збірник праць і статей приготованих на наукову конференцію 12 і 13 травня 1956 р. у виданні НТШ і “Свободи”. – Нью-Йорк та ін., 1957. – 198 с. – (Записки НТШ; Т. 166) [10362 укр].
37. Український народний союз: Календар-альманах на 1966 рік [10986 укр].
38. Урочистий вечір. – Детройт, 1966. – 38 с. – (Комітет для вшанування 100-річчя народження і 50-річчя смерті Івана Франка в Детройті) [2863 укр].
39. Франко-Ключко А. Іван Франко і його родина: Спомини. – Торонто: Ліга визволення України, 1956. – 131 с. – (Політ. Б-ка Ліги визволення України; Ч. 10) [3378 укр].
40. Франко-Ключко А. Рукописи Івана Франка в Канаді = I. Franko's manuscripts in Canada: (Лист із Ліпіка, Югославія, та інше) / за ред. Я. Рудницького. – Вінніпег: Printed by Trident Press Ltd., 1957. – 16 с. – (Праці Ін-ту слов'янознавства УВАН. Ч. 28) [3551 укр, 8380 укр, 8473 укр].
41. Хроніка пансіонів ім. Івана Франка. Торонто – 1963–1983 / збрала Е. Пастернак; оформив Р. Раделицький; редкол.: Д. Винників, Е. Пастернак, Р. Раделицький та ін.; передм. П. Юзика. – Торонто: Видано заходами Пансіону ім. Івана Франка; Мистецького Клубу Пансіону, 1983. – 346 с., фото [7638 укр].
42. Шлемкевич М. Галичанство: життя і мислі. Кн. 3 / обкл. С. Гординського. – Нью-Йорк; Торонто: Друкарня Р. Крупка – М. Пирський, 1956. – 120 с. – (Пам'яті учителя Івана Франка в 100-ліття народин) [10913 укр].

Статті:

1. Баб'як П. Наукова творчість Івана Франка, базована на старожидівському письменстві та біблійних мотивах // Визвольний шлях. – 1987. – Лютий. – Кн. 2 (467). – Річник 40. – С. 199–217.
2. Боголюбов П. Микола Зеров про поезії Івана Франка // Визвольний шлях. – 1966. – Травень. – Кн. 5 (218). – Річник 19 (13). – С. 592–597.
3. Вільна Україна: збірник, присвячений століттю народин Івана Франка. – 1956. – № 12. – 64 с. – (New Jersey: Журнал Укр. визвол. думки) [Ж укр. 10581].
4. Воропай О. Іван Франко – творець української літератури, Знавець історії та дослідник життя і побуту свого народу // Визвольний шлях. – 1981. – Серпень. – Кн. 8 (401). – Річник 34. – С. 924–931.

5. Воропай О. Іван Франко як дослідник життя, культури й побуту селян і робітників // *Визвольний шлях*. – 1966. – Липень–Серпень. – Кн. 7–8 (220–221). – Річник 19 (13). – С. 833–850.
6. Воропай О. Іван Франко як етнограф і фольклорист // *Визвольний шлях*. – 1966. – Вересень. – Кн. 9 (222). – Річник 19 (13). – С. 1046–1056.
7. Глобенко М. Іван Франко: (в 70-ліття з дня смерті Івана Франка) // *Визвольний шлях*. – 1986. – Травень. – Кн. 5 (458). – Річник 39. – С. 548–552.
8. Глобенко М. Іван Франко: (У 125-ліття із дня народж.) // *Визвольний шлях*. – 1981. – Серпень. – Кн. 8 (401). – Річник 34. – С. 924–931.
9. Дещо про самого себе // *Самі про себе: Збірник [3024 укр]*.
10. Донцов Д. “Мойсей” І. Франка // Донцов Д. Туга за героїчним: Ідеї і постаті літературної України. – Лондон: Видання СУМ, 1953. – С. 91–112 [7402 укр].
11. Донцов Д. Душевна драма І. Франка і його сучасників // Донцов Д. Туга за героїчним: Ідеї і постаті літературної України. – Лондон: Видання СУМ, 1953. – С. 67–90 [7402 укр].
12. Єржабкова Б. Листування І. Франка, В. Гнатюка та О. Кобилянської з чеськими науковцями // *Визвольний шлях*. – 1983. – Грудень. – Кн. 12 (429). – Річник 36. – С. 1495–1505; 1984. – Січень. – Кн. 1 (430). – Річник 37. – С. 110–116; Лютий. – Кн. 2 (431). – С. 209–213.
13. Єржабкова Б. Чесько-українські літературні зв’язки: [Зв’язки Івана Франка з чехами] // *Визвольний шлях*. – 1980. – Липень–Серпень. – Кн. 7–8 (388–389). – Річник 33. – С. 918–941.
14. Жила В. Франко і Гете: (До 100-річчя появи укр. пер. Фауста) // *Визвольний шлях*. – 1983. – Лютий. – Кн. 2 (419). – Річник 36. – С. 216–223; Березень. – Кн. 3 (420). – С. 352–360.
15. З Франкової криниці // *Визвольний шлях*. – 1966. – Травень. – Кн. 5 (218). – Річник 19 (13). – С. 603–604.
16. Зуєвський О. Елементи біографічної концепції у Франкових перекладах сонетів Шекспіра // *Збірник на пошану проф. д-ра Юрія Шевельова / редкол.: В. Е. Гаркінз, О. Горбач, Я. Гурський*. – Мюнхен: Т-во сприяння українській науці, 1971. – С. 496–504. – (УВУ. Філософіч. ф-т. Наук. зб.; Т. 7) [7570 укр].
17. І. В. П. Погляди Івана Франка на поступ // *Визвольний шлях*. – 1966. – Вересень. – Кн. 9 (222). – Річник 19 (13). – С. 1057–1061.
18. Іван Франко: Правда про Івана Франка; Клопіт російських окупантів з Іваном Франком; Советська біографія Івана Франка; Франкова поема про “Бідного Генріха”; Франко – сатирик // Луців Л. Література і життя: Літературні оцінки. – Джерзі Сіті; Нью Йорк: Вид-во УНС “Свобода”, [1976]. – С. 115–149 [8699 укр].
19. Кардаш В. Рання поетична творчість Івана Франка. Дрогобицький період (Спроба загальної характеристики) // *Визвольний шлях*. – 1977. – Грудень. – Кн. 12 (357). – Річник 30. – С. 1442–1453.
20. Кухар Р. В. Картина Львова в повісті І. Франка “Лель і Полель” // *Визвольний шлях*. – 1966. – Вересень. – Кн. 12 (225). – Річник 19 (13). – С. 1364–1373.

21. Левадний І. Велич Франка – у світлій вірі в перемогу // *Визвольний шлях*. – 1976. – Жовтень. – Кн. 10 (343). – Річник 29. – С. 1103–1108.
22. Литвин В. У 130-річчя народження і 70-річчя смерти великого Каменяра [І. Франко] // *Визвольний шлях*. – 1986. – Серпень. – Кн. 8(461). – Річник 39. – С. 1001–1004.
23. Лівчак Б. Іван Франко, перший арешт // *Визвольний шлях*. – 1980. – Вересень. – Кн. 9(390). – Річник 33. – С. 1135–1138.
24. Мухин М. З листування Івана Франка // *Визвольний шлях*. – 1961. – Вересень. – Кн. 9/93(167). – Річник 8 (14). – С. 920–926; Жовтень. – Кн. 10/94 (168). – С. 1053–1059.
25. Мухин М. Іван Франко як критик політичних поглядів М. Драгоманова // *Визвольний шлях*. – 1966. – Травень. – Кн. 5 (218). – Річник 19 (13). – С. 546–574.
26. О. Д. Титан духу: (Напередодні 120-ї річниці з дня народж. і 60-ї річниці з дня смерті Івана Франка – 1856–1916) // *Визвольний шлях*. – 1975. – Липень–Серпень. – Кн. 7–8 (328–329). – Річник 28. – С. 802–808.
27. Олійник В. Історично-біблійні основи Франкової поеми “Мойсей” // *Визвольний шлях*. – 1967. – Липень–Серпень. – Кн. 7–8(232–233). – Річник 20. – С. 876–886.
28. Подолянин К. Поправки Івана Франка до власних текстів // *Визвольний шлях*. – 1966. – Травень. – Кн. 5(218). – Річник 19 (13). – С. 597–598.
29. Полтава Л. До 100-ліття народження композитора Василя Овчаренка: [Автор опери для дітей і дорослих “Лис Микита” за поемою Івана Франка (нар. у 1889 на Харківщині, помер – 1974 у Маямі, США) // *Визвольний шлях*. – 1989. – Грудень. – Кн. 12 (501). – Річник 42. – С. 1520–1524.
30. Про три сонети І. Франка // *Українська книга*. – 1981. – № 3. – С. 87–88.
31. Сімович В. Іван Франко, його життя і діяльність: (Уривок) // *Визвольний шлях*. – 1986. – Кн. 5 (458). – Річник 39. – С. 554–570.
32. Смерть і похорон Івана Франка // *Визвольний шлях*. – 1966. – Травень. – Кн. 5(218). – Річник 19 (13). – С. 518–545.
33. Соколишин О. Іван Франко – шевченкознавець: (Бібліогр. розвідка) // *Визвольний шлях*. – 1967. – Липень–Серпень. – Кн. 7–8 (232–233). – Річник 20. – С. 887–904.
34. Старицька-Черняхівська Л. Про Франка // *Визвольний шлях*. – 1966. – Травень. – Кн. 5 (218). – Річник 19 (13). – С. 599–602.
35. Стебельський Б. За правдивого, непофальшованого Франка // *Визвольний шлях*. – 1988. – Січень. – Кн. 1 (478). – Річник 41. – С. 87–95.
36. Струтинська М. Люди в житті Івана Франка: (Евсей) // *Слово*: 3б. 4. – Нью-Йорк: Об-ня Укр. письменників, 1970. – С. 174–177 [3666 укр].
37. У Франкові роковини // *Визвольний шлях*. – 1966. – Травень. – Кн. 5 (218). – Річник 19 (13). – С. 517.
38. Франко І. Поема “Мойсей” // Донцов Д. Туга за героїчним: Ідеї і постаті літературної України. – Лондон: Видання СУМ, 1953. – С. 113–156 [7402 укр].
39. Франко-Ключко А. Франко й Ганді // *Визвольний шлях*. – 1978. – Березень. – Кн. 3 (360). – Річник 31. – С. 364–377; Квітень. – Кн. 4(361). – С. 488–493; Червень. – Кн. 6 (363). – С. 761–768.

40. Чорній С. Вольові характери в драматичних Франкових творах // Визвольний шлях. – 1977. – Лютий. – Кн. 1 (347). – Річник 30. – С. 183–190.
41. Чубатий Р. Спогади про Івана Франка // Визвольний шлях. – 1967. – Червень. – Кн. 6 (231). – Річник 20. – С. 711–720.
42. Шаян В. До питання сюжету, генезис і оригінальності Франкового твору “Фарбований лис” // Визвольний шлях. – 1966. – Травень. – Кн. 5 (218). – Річник 19(13). – С. 575–591.
43. Шаян В. Іван Франко про психологію творчості // Визвольний шлях. – 1966. – Липень–Серпень. – Кн. 7–8 (220–221). – Річник 19 (13). – С. 811–814.
44. Шаян В. Молодість Івана Франка // Визвольний шлях. – 1966. – Вересень. – Кн. 9 (222). – Річник 19(13). – С. 1029–1045.
45. Янів В. Психологічний аспект в “Панських жартах” Івана Франка: (Укр. версія доп. на конф. у паризькій Сорбоні, 12 листоп. 1977) // Визвольний шлях. – 1978. – Вересень. – Кн. 9(366). – Річник 31. – С. 1042–1051.

Твори І. Франка, зібрані у відділі зарубіжної україніки:

1. Франко І. Воа Constrictor: Повість. – Вінніпег: Накладом Видавничої спілки Тризуб, 1956. – 92 с. [7874 укр].
2. Франко І. Абу-Касимові капці: Арабська казка. – Вид. 2, поправ. – Львів, 1902. – 71 с. – (Видане Руского педагогічного товариства; Ч. 106) [УНД № 992/конв. 1–6].
3. Франко І. Батьківщина і інші оповідання. – Едмонтон: Новини, 1919. – 72 с. [УНД № 395 (комп. 1–2)].
4. Франко І. Батьківщина і інші оповідання / перед. сл. І. Франко. – Едмонтон: Накладом і друком “Новин”, 1919. – 59 с. [7110 укр; УНД № 911 (комп. 1–7)].
5. Франко І. Біблійне оповідання про сотворення Світа в світлі науки / ред., доп., поясн., образки і мапа О. Сушко. – Вінніпег: Коштом Івана Ковалюка, 1918. – (Наукова бібліотека; Т. 1) [10631 укр, 2170 укр, 3140 укр, 3729 укр; УНД № 1203].
6. Франко І. Борислав сміється: Повість з робітничого життя. 2 вид. – Вінніпег, 1956. – 283 с. [9272 укр].
7. Франко І. Великий шум: Повість. – 3 вид. – Львів; Київ, 1923. – 133 с. [УНД № 59].
8. Франко І. Вибір поезій Івана Франка і короткій начерк його життя. – Вінніпег: Накладом Руської Книгарні, б. р. – 29 с., портр. [10215 укр; УНД № 949].
9. Франко І. Вибір поезій / з передм. Е. Маланюка; обкл. М. Левицького. – Париж: Видання Першої Української друкарні у Франції, 1956. – 128 с., портр. [6287 укр, 6288 укр].
10. Франко І. Вибір поезій: З життєпису поета. – Джерсі Сіті; Нью Йорк, 1916. – 127 с. [3061 укр, 10215 укр].
11. Франко І. Вибрані поезії. – Авгсбург: Вид-во Т. і Й., 1946. – 63 с. [2181 укр, 3765 укр, 6312 укр].
12. Франко І. Вибрані поезії / обкл. Л. Тимчака. – Лондон: Укр. студентська громада у Великій Британії, 1976. – 104 с. [3821 укр, 3822 укр, 4139 укр].

13. Франко І. [До світла]: [Оповідання]. – Б. м., Б. р. – 24 с. Компакт 2 [УНД № 80/ комп. 1–4].
14. [Франко І.] Добрий заробок. – Б. м., Б. р. – 136 с. Авт. не зазнач. [УНД № 714].
15. Франко І. Добрий заробок і інші оповідання. – Львів, 1902. – 15 (XV) с. [УНД № 825].
16. Франко І. З вершин і низин: Збірник поетичних творів, 1873–1893. – Київ; Ляйпціг: Українська накладня, Б. р. – 720 с. – В додатку: Зів'яле листе й Великі роковини [УНД № 1106].
17. Франко І. Захар Беркут. – Вінніпег: Видавнича спілка “Тризуб”, 1965. – 203 с. [9281 укр].
18. Франко І. Захар Беркут: Образ громадського життя карпатської Русі в XIII віці. – Вінніпег: Накладом “Руської книгарні”, 1902. – 137 с. [3029 укр; УНД № 438].
19. Франко І. Захар Беркут: Образ громадського життя карпатської Русі в XIII віці (Виймки). – Нью Йорк: Видання шкільної ради УККА, 1968. – 48 с. – (Шкільна бібліотека) [4835 укр, 4836 укр].
20. Франко І. Зів'яле листя: Лірична драма. – Вид. 3-є. – Львів; Київ, 1922. – 74 с. [9187 укр].
21. Франко І. Із днів журби: поезії. – 2 вид. – Львів; Київ, 1922. – 136 с. [УНД № 719].
22. Франко І. Коваль Бассім: Арабська казка. – 3 вид. – Львів; Київ, 1924. – 148 с. [УНД № 158].
23. Франко І. Лесишина челядь. – Харків: Український робітник, 1928. – 31 с. [УНД № 841].
24. Франко І. Лис Микита. – Нью Йорк: Укр. вид-во “Книга”, 1966. – 152 с.: іл. [7159 укр].
25. Франко І. Лис Микита: З німецької переробив Іван Франко. – Edmonton; Alberta, 1945. – 140 с. [9837 укр].
26. Франко І. Малий Мирон та інші оповідання: Для дитячих б-к / М. Плевако (упоряд. і передм.). – Київ: Держвидав України, 1924. – 202 с. – (Б-ка молодого лєнінця) [УНД № 52].
27. Франко І. Маніпулянтка і иньші оповідання. – Львів, 1904. – 194, VI с. [УНД № 1135].
28. Франко І. Махнівська попівна. 2. Жінка: Історичні оповідання. – Коломия: Накладом В-ва “Ока”, 1928. – 49 с. – (“Ряст” Б-ка для всіх) [5777 укр].
29. Франко І. Мойсей / ред. і ст. Ю. Шевельов, О. Кульчицька; мистец. оформл. Я. Гніздовський; техн. ред. І. Замша. – Нью-Йорк: “Свобода”, 1968. – 156 с.: мал. – (Українська Вільна Академія Наук у США) [1543 укр, 12280 укр].
30. Франко І. Молода Україна. – Ч. 1: Провідні ідеї і епізоди. – Вінніпег: Canadian Farmer, 1920. – 103 с. [10786 укр].
31. Франко І. Молода Україна. – Ч. 1: Провідні ідеї і епізоди. – Вінніпег: Накладом “Руської книгарні”, 1920. – 102 с. (Писання Івана Франка; 4). Компакт 2 [УНД № 183 (1–7 комп.)/1].

32. Франко І. На лоні природи і інші оповідання. – Львів: З друкарні НТШ, 1905. – 255 с. [5775 укр; УНД № 996].
33. Франко І. Назвознавчі праці: Перше кн. вид. з приводу століття народин, 1856–1956 / За ред. Я. Рудницького. – Вінніпег: Видано засобами “Фундації ім. Т. Шевченка”, 1957. – 80 с. (УВАН. Сер.: Назвознавство; Ч. 14) [5501 укр, 8472 укр, 10043 укр].
34. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. – Львів, 1910. – 444 с.: портр. – (Писання Івана Франка; 1) [УНД № 715].
35. Франко І. Я. Основи суспільности: Повість / В. Верниволя (передм.). – Київ; Ляйпціг: Укр. накладня; Коломия: Галицька накладня, Б. р. – 304 с. [УНД № 994].
36. Франко І. Панські жарти: Поема з останніх часів панщини. – 4 вид., доп. – Львів, 1911. – 15 с. – (Літературно-наукова бібліотека; Ч. 152) [УНД № 830].
37. Франко І. Панські жарти. – Вінніпег: Тиктор, 1956. – 132 с. – (Клюб приятелів української книжки; Кн. 30) [6851 укр, 10774 укр].
38. Франко І. Панські жарти: Поема з останніх часів панщини. – New York: Накладом Укр. Книгарні Т. Шевченка, 1919. – 156 с., портр. [3814 укр, 3815 укр].
39. Франко І. Панцизняний хліб і інші оповідання. – Львів, 1913. – 47 с. – (Дешева бібліотека; Ч. 10). – Компакт № 3. – Під ювілейний рік І. Франка [УНД № 493/комп. 1–8].
40. Франко І. Я. Перехресні стежки: Повість. – Київ; Ляйпціг: Укр. накладня; Коломия: Галицька накладня, Б. р. – 477 с. [УНД № 1029].
41. Франко І. Петрії й Довбушуки: Оповідане в 2 ч. – Скрентон: Вид-во просвітної комісії Руського народного союзу, 1916. – 230 с. [УНД № 261].
42. Франко І. Петрії й Довбушуки: Оповідане в 2 ч. – 2 вид., перероб. – Чернівці, 1913. – 294 с. – (Б-ка для молодези) [УНД № 1055].
43. Франко І. Про соціалізм і марксизм: Рецензії і статті 1897–1906. – Н. Й.: Пролог, 1966. – 259 с. [49 укр].
44. Франко І. Сатиричні оповідання. – Київ: Держ. вид-во худож. літ., 1956. – 150 с. – Приміт.: І. І. Басса [5773 укр].
45. Франко І. Твори. – Т. 4: Оповідання / за заг. ред. С. Пилипенка; І. Лизанівський. – Харків; Київ: “Книгоспілка”, 1925. – 312 с. [5776 укр].
46. Франко І. Я. Учитель: Комедія в трьох діях. – 3 вид. – Львів: Друкарня НТШ, 1926. – 60 с. – (Укр. театр; Ч. 24/25) [УНД № 6].
47. Франко І. Я. Учитель: Комедія в трьох діях. – 2 вид. – Київ, 1911. – 76 с. [УНД № 171].
48. Франко І. Чотири казки. – Нью Йорк: Наклад Мирослава Січинського, 1918. – 32 с. [2179 укр].
49. Франко І. Що таке поступ? – Нью-Йорк: Накладом Укр. книгарні; Друкарня П. Петрова, 1917. – 63 с. [2178 укр].
50. Франко І. Як Юра Шикманюк брив Черемош. – Львів; Київ: НТШ, 1923. – 88 с. [10284 укр].

FRANKIANA IN THE DEPARTMENT OF THE FOREIGN UKRAINICA THE V. I. VERNADS'KYI NATIONAL LIBRARY OF UKRAINE

Valentyna BEREZKINA

*V. I. Vernads'kyi National Library of Ukraine,
62, Volodymyrs'ka Str., Kyiv, 01033, Ukraine, tel. (044) 234-93-06,
e-mail: iva54@mail.ru*

The article is dedicated to the research of the literary and scientific heritage of the outstanding Ukrainian writer, poet and philosopher Ivan Franko, which was carried out by the scholars from Ukrainian emigration. The author analyses the main stages and subjects for the formation of the source basis of the foreign Frankiana, provides the bibliography of the materials from the funds of foreign Ukrainica Department of the V. I. Vernads'kyi National Library of Ukraine.

Key words: foreign Ukrainica, foreign Frankiana, Ivan Franko, bibliography, the Department of foreign Ukrainica, the V. I. Vernads'kyi National Library of Ukraine.

ФРАНКИАНА В ОТДЕЛЕ ЗАРУБЕЖНОЙ УКРАИНИКИ НАЦИОНАЛЬНОЙ БИБЛИОТЕКИ УКРАИНЫ ИМЕНИ В. И. ВЕРНАДСКОГО

Валентина БЕРЕЗКИНА

*Национальная библиотека Украины имени В. И. Вернадского,
ул. Владимирская, 62, г. Киев, 01033, Украина, тел. (044) 234-93-06,
эл. почта: iva54@mail.ru*

Статья посвящена исследованиям литературно-научного наследия выдающегося украинского писателя, поэта и философа Ивана Франко, опубликованным учёными из украинской эмиграции. Проанализированы основные этапы и тематика формирования базы источников зарубежной франкианы, подана библиография материалов из фондов отдела зарубежной украиники Национальной библиотеки Украины имени В. И. Вернадского.

Ключевые слова: зарубежная украиника, зарубежная франкиана, Иван Франко, библиография, отдел зарубежной украиники Национальной библиотеки Украины имени В. И. Вернадского.

Стаття надійшла до редколегії 6. 10. 2008

Прийнята до друку 23. 02. 2009